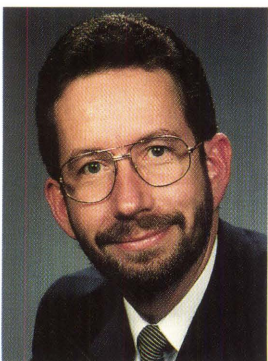

Storstrøms
Amt
en del af Europa

REGIONERNES FÆLLESSKAB

**AMTSBORGMESTER
POUL CHRISTENSEN**

**JENS NYMAND
CHRISTENSEN
EUROPA-KOMMISSIONEN
REPRÆSENTATION
I DANMARK**

Denne pjeces giver en oversigt over Den Europæiske Unions strukturfonde og eksempler på, hvad de indtil nu har betydet for den regionale udvikling i Storstrøms Amt.

EU's regionaludvikling vil i de kommende år blive udformet i et tættere samspil med de regionale og kommunale myndigheder.

Et nyoprettet Regionsudvalg med 189 repræsentanter fra de 12 EU-lande vil fremover direkte kunne drøfte regionernes problemer med EU-myndighederne, og det er der god grund til at gøre.

Mange europæere i den erhvervsaktive alder står uden arbejde. Mest bekymrende er nok, at de unges vej fra skole til arbejdsliv i dag er svær og tung. Selv om nogle regioner blomstrer, står andre i stampe eller sygner hen. Der er behov for en særlig indsats for at bevare de nuværende jobs i Europa og skabe nye.

Forskellene mellem de rige og fattige dele af Europa er fortsat store. Velfærden skal udvikles i hele Europa, i modsat fald vil vi opleve øgede sociale spændinger og folkevandringer.

EU forsøger med sin regionalpolitik at hjælpe regionerne i de tolv medlemslande. Solidariteten betyder, at det er de fattigste regioner, der må have størst hjælp. Men også i Danmark drager amter og kommuner fordel af EU's regionalpolitik.

Strukturfondene i EU er med til at fremme de nødvendige investeringer i veje, miljø og energi - og i den vigtigste "kapital" af alle: mennesker. Mange europæere bliver nødt til at gå ind i nye erhverv eller fag. Uddannelse og efteruddannelser skal bl.a. åbne døren til nye muligheder.

Det nyoprettede Regionsudvalg giver regionerne - også danske amter og kommuner - bedre muligheder for at blive hørt i det nye Europa.

AMTERNE OG REGIONAL- UDVIKLING I EU

EU har næsten helt fra sin spæde start arbejdet på at mindske ulighederne mellem rige og fattige medlemslande og regioner i Europa. En egentlig "egnsudviklingsstøtte" blev indført i løbet af 1970'erne og 1980'erne.

Det centrale i EU's regionalpolitik er strukturfondene. Edinburgh-topmødet i 1992 besluttede at øge midlerne kraftigt frem til 1999.

Amterne, København og Frederiksberg får støtte fra strukturfondene. Denne pjecce fortæller om strukturfondene og nogle af de danske projekter, som har fået støtte.

Store uligheder

Udgangspunktet for EU's strukturfonde er, at der er store uligheder - ikke blot mellem de 12 medlemslande, men også inden for de enkelte lande.

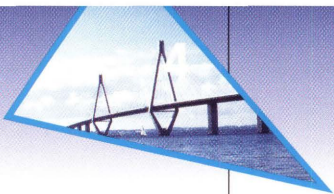
I de 10 regioner, der er hårdest ramt af arbejdsløshed - især områder i Spanien og Syditalien - er mere end 20 ud af 100 arbejdsløse. I de 10 regioner, hvor arbejdsløsheden er lavest, er kun 2 eller 3 ud af 100 arbejdsløse.

Indbyggerne i de 10 mest tilbagestående regioner - især regioner i Grækenland og Portugal - tjener kun en tredjedel af gennemsnittet i de 10 mest udviklede regioner.

I perioden 1994-1999 er der afsat over 1000 mia. kr - først og fremmest til udvikling af EU's tilbagestående områder. Dæmning i Andalusien, Spanien.

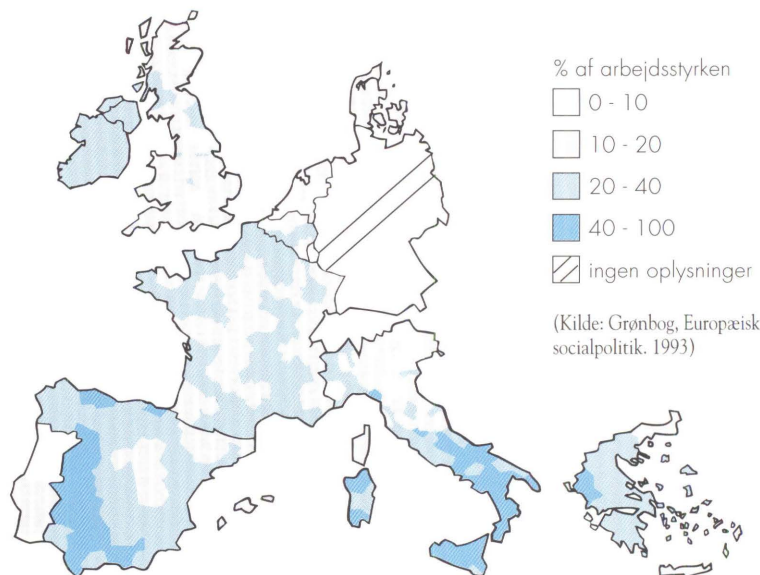
FOTO: LEVERET AF EUROPA-KOMMISSIONEN

Ungdomsarbejdsløshed i EU-landene

Strukturfondene

Med Tyskland som den eneste undtagelse er der større arbejdsløshed blandt unge under 25 år end blandt ældre i alle EU-landene. Det gælder især de mindst udviklede områder.

Målene med de enkelte strukturfonde kan ses i nedenstående oversigt. For at et projekt kan opnå støtte fra fondene, skal det altså opfylde et af disse mål. Støtten kommer fra: Regional fonden, Social fonden og Landbrugs fonden.

Oversigt over de tre strukturfonde (se tabel side 15).

Mål	Hjælp til:	Regional fond	Social-fond	Landbrugs-fond
1.	Fattige områder	■	■	■
2.	Områder i industriel tilbagegang	■	■	
3.	Bekæmpelse af langtidsledighed og støtte til unge arbejdsløse		■	
4.	Omskoling og efteruddannelse		■	
5.	Landbrug/fiskeri			■
	a. Strukturomlægning i landbrug og fiskeri			■
	b. landdistrikter	■	■	■

Ingen fattige områder i Danmark

Strukturfondene skal navnlig hjælpe de fattigste områder i de 12 EU-lande, og det bruges 2/3 af midlerne i strukturfondene til. Pengene går især til de tilbagestående regioner: Grækenland, Portugal, Irland, Spanien (undtagen Madrid og den nordlige del af landet) og Syditalien.

For Danmark gælder det om at bruge den økonomiske aktivitet, som strukturfondene skaber i andre dele af EU, til også at skabe vækst i Danmark. En stor del af midlerne til de fattigste lande er øremærket til miljø, veje og energi. Det er områder, som amter, kommuner og danske virksomheder har mange erfaringer med.

De lokale myndigheder i Danmark har desuden tradition for et direkte samarbejde med andre regioner - f.eks. gennem venskabsaftaler eller internationale netværk. Derfor kan danske amter og kommuner få støtte fra strukturfondene ved at indgå i et samarbejde med de fattige områder. Samarbejdet kan f.eks. dreje sig om at bruge dansk viden om, hvordan man renser spildevand eller fjerner kemikalier i forurennet jord.

Danske virksomheder kan desuden få del i midlerne ved at deltage i licitationer, ved at samarbejde med lokale virksomheder eller ved at oprette datterselskaber i de fattigste regioner.

Det danske udenrigsministerium har udstationeret konsulenter i de lande, der modtager størst støtte for at lette interesserede danske virksomheders adgang til ordrer på leverancer.

I perioden 1994-99
går ca. 100 mia. kr
til udvikling af
landdistrikterne.

FOTO: LEVERET AF EUROPA-KOMMISSIONEN

Områder i industriel tilbagegang

Store industrivirksomheder er i de senere år lukket rundt om i EU-landene - f.eks. kulminer, stålvalseværker eller skibsværfter. Omkring 54 mio. af de 340 mio. indbyggere i de 12 EU-lande bor i regioner, der er ramt af industrilukninger og massefyringer.

Også danske amter og kommuner oplever arbejdsløshed, fordi store nøglevirksomheder lukker eller indskrænker. Det har bl.a. været tilfældet med to skibsværfter. Derfor får 16 kommuner i Nordjyllands Amt og ni kommuner i Storstrøms Amt EU-støtte.

Fremover vil EU bruge strukturfondene til at hjælpe nogle af de regioner, hvor beskæftigelsen mindskes inden for fiskeri. Fiskerierhvervet er ofte koncentreret i regioner, hvor der kun er få muligheder for andet arbejde.

Hjælp til svage grupper

EU ønsker at gøre det nemmere for en række grupper at komme ud på arbejdsmarkedet. Alle danske amter, København og Frederiksberg får EU-støtte til projekter, der kan få langtidsledige og unge arbejdsløse i arbejde.

EU lægger fra 1994 vægt på en særlig opgave: omskoling og efteruddannelse. Det gælder især for personer, som trues af arbejdsløshed. Der skal sættes ind så tidligt, at fyringer undgås. Her vil også danske amter og kommuner kunne regne med EU-støtte til deres borgere i de kommende år.

Projekterne for de langtidsledige er rettet mod personer over 25 år, som har været arbejdsløse i mere end et år.

I de dårligst stillede regioner kan kvinder gennem EU-programmet "NOW" få hjælp til at komme i beskæftigelse. Kvinderne får f.eks. mulighed for at tage en erhvervsuddannelse eller for at starte egen virksomhed.

Et andet eksempel er "Horizon"-programmet, der skal forbedre handicappedes vej til arbejdsmarkedet. Støtten går bl.a. til handicappedes uddannelse og oprettelse af små og mellemstore virksomheder.

Udvikling i landdistrikterne

17 mio. europæere i EU lever i landdistrikter, der trues af affolkning. Bevaring og udvikling af landdistrikter er et vigtigt mål for EU. I Danmark støttes en lang række landkommuner i Sønderjyllands, Ringkjøbing, Viborg og Nordjyllands Amter. Bornholms Amt, Samsø, Mors, Ærø, Læsø, Langeland og 27 små øer får også hjælp.

LUFTFOTO: JAN KOFOD WINTHER

Følgende danske øer får tilskud fra EU:

Agersø, Aksø, Anholt, Avernakø, Baagø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Drejø, Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjørnø, Hjortø, Langeland, Lyø, Læsø, Mandø, Mors, Nekselø, Omø, Orø, Samsø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø, Ærø, Aarø.

Fra 1994-99 udgør de samlede EU-midler til strukturfondene ca. 1.200 mia. kr. Det svarer i gennemsnit til ca. 200 mia. kr. om året - eller samme beløb, som der kan bygges godt 10 Storebæltsbroer for.

STRUKTURFONDENE I DE KOMMENDE ÅR

De fleste penge fra strukturfondene går til Irland og de sydeuropæiske lande. Midlerne i den nyoprettede Samhørighedsfond, der fra 1994 støtter projekter om miljø, veje m.v. går udelukkende til Spanien, Portugal, Grækenland og Irland. Fondenes hovedmål er da også at udligne forskellene mellem de rige og fattige lande i EU. (Se budgetopstilling side 15).

Betingelser for støtte

Der er flere betingelser for støtte fra EU's strukturfonde.

EU's penge skal supplere de penge, som staten, amter og kommuner i forvejen betaler. EU-støtten må ikke træde i stedet for det enkelte lands egen støtte.

Princippet om nærhed betyder, at det er de enkelte lande, amterne og kommunerne - og ikke EU - der afgør, hvor der er størst behov for at sætte aktiviteter og udviklingsprogrammer i gang.

Amter og kommuner skal være med i alle faser af et projekt. Den praktiske administration af midlerne ligger i stor udstrækning i amterne, Københavns og Frederiksberg Kommuner. Den regionale administration er med til at sikre, at programmerne udformes efter de lokale behov. Amtet, kommunerne, arbejdsmarkedets parter, Arbejdsformidlingen og uddannelsesinstitutionerne går sammen om at lave planer, der både sigter mod udvikling og øget beskæftigelse.

Irland og de sydeuropæiske lande modtager flest penge fra EU's strukturfonde.

Her genopføres en kanal i Nordirland, der forbinder Shannon-floden med store sø-områder.

FOTO: LEVERET AF EUROPA-KOMMISSIONEN

STORSTRØMS AMT

Indbyggere:	257.148
Driftsbudget (mia. kr.)	2,852
Ledige i pct.:	13,9
Kommuner:	24
(1993-tal)	

Storstrøms Amt er et vigtigt trafikknudepunkt mellem de tre økonomiske kraftcentre København, Hamborg og Berlin. Det dækker knapt 10 pct. af Danmarks samlede areal, mens indbyggertallet kun udgør fem pct. af Danmarks samlede befolkning.

Hovederhvervet i Storstrøms Amt er landbrug. Speciale: korn- og sukkerroevavl og gartneri. En særlig betydning har nærings- og nydelsesmiddelindustrien med sukkerfabrikkerne og bryggerier som de vigtigste virksomheder. Men papirfabrikker, glasværker, skibsværfter, dagblade og fremstilling af plastvarer, køleanlæg og måleinstrumenter udgør også en vigtig del af amtets erhvervsliv.

Alligevel er den økonomiske aktivitet i amtet relativt lav. Storstrøms Amt har forholdsvis flere ældre borgere ud over den erhvervsaktive alder og færre erhvervsaktive borgere end resten af Danmark. Og arbejdsløsheden ligger over gennemsnittet: 13,7 pct. i november 1993 mod 12,2 pct. på landsplan.

Det er vigtigt med en offensiv politik for at sikre amtets økonomiske og erhvervsmæssige udvikling. Storstrøms Amt har på den baggrund erkendt, at det som en af de små regioner i Europa må være på forkant med den internationale udvikling. Derfor støtter amtet sammen med EU driften af et særligt EURO INFO CENTER, som tilbyder virksomhederne information og rådgivning om erhvervsmulighederne i det indre marked.

Amtet har også oprettet et Internationalt Sekretariat, som bl.a. skal informere om mulighederne for at få del i EU's støtteordninger.

Takket være sit aktive engagement i mange EU-programmer har amtet fået tilført stor faglig viden og sikret sig betydelige EU-tilskud til den lokale og regionale udvikling.

Møns Klint.

FOTO: KJELD IB LISE

EKSEMPLER PÅ EU-STØTTEDE PROJEKTER

Med støtte fra EU's socialfond - 2,2 mio. kr. i 1993 - har 28 arbejdsløse kvinder gennemført et ni måneders "driftsoperatørkursus" i højteknologisk produktionsvirksomhed. Det er et område i vækst og med gode udsigter for beskæftigelse. Kurset blev arrangeret i samarbejde mellem Kvindeligt Arbejderforbund, daghøjskoler, voksenuddannelses- og AMU-centre, Storstrøms Amt og AF-Storstrøm.

I Middelaldercentret i Nykøbing Falster blev ni unge ledige oplært i middelalderens håndværkskunst. De var med til at genopføre tre "bulhuse" sammen med museumseksperter og professionelle håndværkere. Her lærte de bl.a. selv at fremstille det fornødne værktøj. EU's Socialfond støttede projektet med næsten en halv mio. kroner.

*Middelaldercentret
i Nykøbing Falster får støtte
fra EU's Socialfond.*

FOTO: PETER VENNING

Landsbyhuset i Tyvelse og vandrehjemmet i Fakse, der indgår i det såkaldte Europæiske Hus og er et led i amtets indsats over for socialt og fysisk eller psykisk belastede, fik i 1993 godt 2 mio. kr. fra EU's Socialfond.

Vestlolland har ligeledes nydt godt af EUs regionalstøtte. I 1989 blev teknologi- og produktionsudviklingscentret SYD-TEK oprettet i Nakskov med støtte fra Regionalfondens. EU har ydet næsten 3,7 mio. kr. til projektet. Det skal fremme udviklingen og salg af højteknologiske produkter på Vestlolland. Som noget af det første startede SYD-TEK en forsøgsuddannelse for unge ledige i brugen af såkaldte interaktive medier i informations-, uddannelses- og produktionsøjemed.

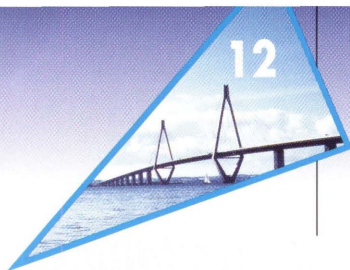

FOTO: D. THESTRUP

EU's KONVER-program støtter omstillingen af militære anlæg til civile formål, som f.eks. Flyvestation Avnø.

Pilotprojektet, som blev støttet af EU's Socialfond, var så vellykket, at interaktive medier nu er blevet til en fast uddannelsesgren på Nakskov Handelsskole. Og samtidig har SYD-TEK oprettet et multimedieværksted, hvor der undervises i brugen af interaktive medier som computere, video, HIFI og compact disc.

Også private virksomheder i Storstrøms Amt, især vestlollandske, får støtte fra EU. Virksomheden Nakskov Mill Foods, som bl.a. fremstiller cornflakes og forskellige snacks, fik f.eks. godt en kvart mio. kr. fra EU's Regionalfond til at gennemføre en markedsundersøgelse for et nyt produkt. Takket være undersøgelsen undgik virksomheden en kostbar fejlinvestering. Det viste

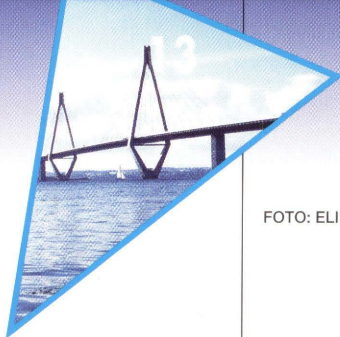

FOTO: ELIN JUUL MADSEN

Nakskov Mill Foods har fået EU-støtte til gennemførelse af en markedsundersøgelse.

sig nemlig, at det nye produkt næppe ville slå an. Markedsundersøgelsen blev støttet af EU's såkaldte RENAVAL-program, der tilgodeser områder med industriel tilbagegang.

Endnu et eksempel på EU's regionaludviklingsstøtte til Storstrøms Amt er Vordingborg Kommune. Kommunen har foreløbig fået bevilget godt to mio. kr. i EU-støtte til at omdanne den nedlagte militære flyvestation Avnø til en moderne flyveplads for bl.a. sports- og skolefly. Støtten ydes gennem det såkaldte KONVER-program. Dette hjælpeprogram er beregnet på at støtte omstillingen af militære anlæg til civile formål.

Endelig støtter EU også det regionale samarbejde tværs over Østersøen. Inden for rammerne af det såkaldte INTERREG-program har Storstrøms Amt et tæt samarbejde med amtet Ostholstein i Nordtyskland. INTERREG har finansieret en række forsøgsprojekter mellem de to amter til bl.a. fremme af erhverv, turisme og udveksling af viden om miljøteknologi og landbrug. EU-tilskud: 3,3 mio. kr. siden 1990.

Nævnes bør også Storstrøms Amts samarbejde med Güstrow Amt i det tidligere Østtyskland. Bl.a. gennemfører amterne fælles seminarer og udveksler personale. Desuden yder Storstrøms Amt ekspertbistand til iværksætterinitiativer. EU har bevilget knapt 400.000 kr. til dette samarbejde.

FOTO: LEVERET AF STORSTRØMS ERHVERVSCENTER

*Hovederhvervet i Storstrøms Amt er landbrug
- og et af specialerne er sukkerroeavl.*

Amtsrådsforeningen i Danmark
Landemærket 10,
Postbox 1144, 1010 København K
Telefon 33 91 21 61
Telefax 33 11 21 15

Storstrøms Amt
Parkvej 37
4800 Nykøbing F
Telefon 54 82 32 32

Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark
Østergade 61, Postbox 144, 1004 København K
Telefon 33 14 41 40
Telefax 33 11 12 03

STRUKTURFONDENE 1994-1999

FORDELING AF EU'S STRUKTURFONDSBEVILLINGER. 1994-1999. HELE EU

		i ECU	i Kr. (1 ECU = 7,50 kr.)
Mål 1.	Strukturtilpasning i tilbagestående områder.	96,346 mia.	722,6 mia.
Mål 2.	Omstilling i de regioner, der er hårdt ramt af den industrielle tilbagegang.	15,316 mia.	144,9 mia.
Mål 3. og 4.	Bekæmpelse af langtidsledighed og fremme af den erhvervs-mæssige integrering af unge og personer, som er udsat for udelukkelse fra arbejdsmarkedet.	15,840 mia.	118,8 mia.
Mål 5a.	Tilpasning af landbrugs- og fiskeristrukturerne.	6,143 mia.	46,1 mia.
Mål 5b.	Landdistrikternes udvikling.	6,296 mia.	47,2 mia.
	Til overgangs- og innovationsforanstaltninger.	1,530 mia.	11,5 mia.
	Ialt	141,471 mia.	1.061,1 mia.

VEJLEDENDE FORDELING MELLEM MEDLEMSSTATERNE. DANMARK.

Mål 2..	1994-1996	56 mio.	420 mio.
Mål 3 og 4.	1994-1999	301 mio.	2.250 mio.
Mål 5b.	1994-1999	54 mio.	405 mio.

BEFOLKNING I DE STØTTEBERETTIGEDE OMRÅDER. (Grækenland, Irland og Portugal er fuldt støtteberettigede under mål 1.)

		B	DK	D	E	F	I	L	NL	UK	EU ialt
Mål 2	i 1000 indbyggere	14000	440	7000	7900	14600	6300	130	2600	17700	58100
1994-1996	i % af den samlede befolkning	14,0	8,8	8,8	20,3	25,9	10,8	34,2	17,3	31,0	16,8
Mål 5b	i 1000 indbyggere	448	360	7725	1731	9759	4827	30	800	2841	28523
1994-1999	i % af den samlede befolkning	4,5	7	9,6	4,4	17,3	8,4	7,8	5,4	4,9	8,2

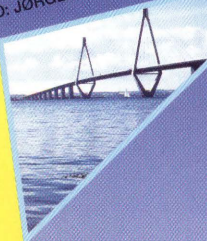
BEVILLINGER FOR STRUKTURFONDENE. (I MIO. ECU).

	B	DK	D	GR	E	F	IRL	I	L	NL	P	UK	EU ialt
Mål 1 1994-99	730	-	13640	13980	26300	2190	5620	14860	-	150	13980	2360	x
Mål 2 1994-96	160	56	733	-	1130	1765	-	684	7	300	-	2142	x
Mål 3 og 4 1994-99 (1)	465	301	1942	-	1843	3203	-	1715	23	1079	-	3377	x
Mål 5b 1994-99	77	54	1227	-	664	2238	-	901	6	150	-	817	x

1) Eksklusiv de beløb, der er afsat til mål 1-regionerne.

Der er tale om en vejledende fordeling mellem medlemsstaterne, og den gælder støtterammerne for mål 1-4 og 5b.

FORSIDEFOTO: JØRGEN BAUSAGER

Udgivet af
Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark

i samarbejde med
Amterne i Danmark,
Københavns og Frederiksberg Kommuner

Maj 1994